

Weronika Górską

W poszukiwaniu nieoczywistego piękna

Spacerzy zapoznające z lokalną przyrodą, topografią, architekturą oraz historią cieszą się wielką popularnością na Śląsku i w Zagłębiu. Paweł Graja w ramach Śląsko-Zagłębiowskich Szwendań Okolicznych, realizowanych dla **instytucji Katowice Miasto Ogrodów**, oprowadza chętnych po bardzo różnorodnych i często zapomnianych zakątkach całego województwa, od górskich i leśnych szlaków, poprzez ruiny zamków, aż po pozostałości po młynach, wapiennikach i kopalniach. Natomiast Kamil Iwanicki, autor książki „Familonki. Śląskie mikrokosmosy”, skupia się na koloniach robotniczych oraz opowieściach o kulturze i obyczajach mieszkanki i mieszkańców. W ubiegłym roku, w ramach starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury, w **Biurze ESK**, działającym w Katowicach Mieście Ogrodów, powstał kolejny spacerowy projekt, Podziel się Dzielnicą. 21 marca w Kato Science Corner jego twórcy, Oskar Adamus, Magda Czerny-Kehl oraz Adam Pisarek, opowiedzieli o dotychczasowych dokonaniach oraz planach na przyszłość. Pokazali też krótki film, w którym uczestniczki i uczestnicy mówili o ciekawych obiektach, które pojawiły się na trasie wycieczek.

Pierwsze spacerzy w ramach inicjatywy odbyły się w starych, robotniczych dzielnicach Katowic: Murckach, Szopienicach, Giszowcu i Nikiszowcu. Kolejne są planowane na osiedlach budowanych w czasach PRL-u oraz współczesnych, między innymi na **Koszutce**. Jednak w każdej wiekowej dzielnicy pojawiają się nowoczesne obiekty, zaś pośród budynków powstałych w ostatnich latach można znaleźć ślady historii. W ten sposób przeszłość spotyka się z teraźniejszością i przyszłością, tak samo jak podczas wycieczek spotykają się przedstawicielki i przedstawiciele różnych pokoleń – seniorzy, osoby w średnim wieku oraz trzydziestolatkowie. Niektórzy mieszkają w danym miejscu od dekad i mają wiele do powiedzenia o zachodzących w nich przemianach, inni dopiero co się wprowadzili i pragną dowiedzieć się czegoś o nowym domu i okolicy. Nie brakuje też gości z sąsiednich dzielnic, a nawet miast. Przewodniczkami i przewodnikami są osoby z danej dzielnicy, często **współpracujące z lokalnymi instytucjami kultury**. W rolę przewodników wcielają się też sami uczestnicy i uczestniczki, dzieląc się wiedzą, doświadczeniami, wspomnieniami. Kolejne punkty na trasie spacerów są to nie tylko obiekty atrakcyjne turystycznie, lecz także ważne dla lokalnej społeczności, budujące jej więzi, na przykład lokale gastronomiczne, parki, skwery, miejsca spotkań i rekreacji.

Celem jest szukanie nieoczywistego piękna, perełek zagubionych w na pierwszy rzut oka mało atrakcyjnej okolicy.

Unikatowym elementem inicjatywy Podziel się Dzielnicą jest użycie **połączenie spaceru oraz rozmowy o potrzebach kulturalnych lokalnych społeczności**. Organizatorzy podczas spacerów pytają uczestniczki i uczestników o ich zainteresowania, preferencje, o to, co im się podoba w ofercie kulturalnej ich dzielnicy i całego miasta, a czego im brakuje. Obecna strategia kulturalna Katowic zakłada bowiem aktywny udział mieszkańców i mieszkanki, wsłuchanie się w ich głos oraz skupienie nie tylko na wielkich imprezach, ale też na małych wydarzeniach, atrakcyjnych dla poszczególnych grup koneserów i pasjonatów.

Jednym z zamierzeń projektu jest jego rozszerzenie na inne miasta. Bazując na doświadczeniach i narzędziach stworzonych przez **Biuro ESK**, działacze i działaczki z Chorzowa, Sosnowca czy innych miejscowości mogą organizować spacery po własnych dzielnicach, pielęgnujące ich historię i dziedzictwo, a podczas nich nawiązać swobodny kontakt z mieszkańcami i mieszkankami, zbadać ich potencjał oraz potrzeby kulturalne. Oby udało się ten pomysł zrealizować!

Podziel się Dzielnicą. Historie Lokalne, Spotkanie z Oskarem Adamusem, Magdą Czerny-Kehl i Adamem Pisarkiem, Kato Science Corner i Metrolab GZM, Katowice, 21 marca 2024.